

Geachte lezer,

Naar aanleiding van de internetconsultatie over Moderne Vreemde talen en Loopbaan en Burgerschap in het MBO wil ik namens de Lentiz onderwijsgroep graag mijn mening geven over de voorgestelde Algemene Maatregel van Bestuur.

Inhoud

De belangrijkste zaken die in het ontwerpbesluit worden genoemd zijn de invoering van generieke eisen aan de beheersing van Engels op MBO-niveau 4 en de invoering van generieke kwalificatie-eisen voor loopbaan en burgerschap. In onderstaande tekst wil ik graag enkele bezwaren weergeven om het ontwerpbesluit in de huidige vorm te accepteren.

Generieke eisen aan de beheersing van Engels

In het ontwerpbesluit wordt voorgesteld om in de kwalificatiedossiers van alle opleidingen op MBO-niveau 4 de volgende generieke eisen in te voeren:

Lezen: CEF-niveau B1

Luisteren: CEF-niveau B1

Schrijven: CEF-niveau A2

Spreken: CEF-niveau A2

Gesprekken voeren: CEF-niveau A2

Als motivatie voor de invoering van deze generieke eisen wordt enkel de aansluiting naar het HBO-onderwijs genoemd. Wat in deze redenering mijns inziens wordt vergeten is dat MBO-4 onderwijs niet enkel gericht moet zijn op doorstroom naar het HBO. Dit is voor vele deelnemers immers niet haalbaar. Er moet zeker niet worden vergeten dat het MBO-4 onderwijs ook werknemers aflevert die direct aan de slag zullen gaan op de arbeidsmarkt. Voor deze beginnende beroepsbeoefenaars is het in lang niet alle gevallen noodzakelijk om de Engelse taal te beheersen om goed te kunnen functioneren op de arbeidsmarkt. Middels de invoering van de voorgestelde generieke eisen wordt er voor deze deelnemers een extra drempel opgeworpen om met een MBO niveau 4-diploma te kunnen uitstromen uit het middelbaar beroepsonderwijs.

Dat het voor lang niet alle beroepsgroepen noodzakelijk is om de Engelse taal te beheersen op de voorgestelde CEF-niveaus blijkt uit het feit dat in de bestaande kwalificatiedossiers niet door alle beroepssectoren dergelijk hoge eisen aan de beheersing van Engels worden gesteld. Als voorbeeld wil ik hierbij noemen de eisen die worden gesteld in het kwalificatiedossier voedingsmanagement (crebonummer 97541). Het is volgens de sectorvertegenwoordigers van deze sector de beheersing van de Engelse taal op het voorgestelde hoge niveau niet noodzakelijk voor de uitvoering van hun beroepen. De invoering van een beroepsafhankelijk systeem met eisen aan taalbeheersing die passen bij de sector waarvoor de student wordt opgeleid zoals momenteel wordt gehanteerd is mijns inziens een passender alternatief.

Met de invoering van de voorgestelde generieke eisen aan Engels verliezen de onderwijsinstellingen de vrijheid om zelf te bepalen welke Moderne Vreemde Talen zij in hun opleidingstrajecten willen aanbieden. In bepaalde sectoren en regio's is de Engelse taal mogelijk niet de meest belangrijke vreemde taal, denk daarbij aan opleidingen in de Duitse grensstreek.

Ten slotte is het moment van invoering van deze generieke eisen bijzonder ongelukkig. De MBO-instellingen hebben onlangs de generieke eisen voor Nederlands en Rekenen al omhoog zien gaan en moeten op die gebieden dus hogere eisen stellen aan hun deelnemers. Nu worden er vervolgens eveneens hogere eisen gesteld aan de beheersing van de vaardigheden van de Engelse taal en van Loopbaan en Burgerschap. Het niveau van de opleidingen komt hiermee in veel gevallen erg dicht tegen HBO-onderwijs aan te liggen, terwijl het gat tussen mbo-niveau 3 en mbo-niveau 4 enkel groter wordt. Dit kan niet de bedoeling zijn.

Generieke eisen aan de beheersing van loopbaan en burgerschap.

In het ontwerpbesluit wordt voorgesteld om in de kwalificatiedossiers van alle opleidingen op MBO-niveau 4 generieke eisen in te voeren. Het lastige aan de invoering van dergelijke eisen is dat een duidelijk raamwerk met daarin beheersingsniveaus van de verschillende dimensies van loopbaan en burgerschap ontbreekt. Dit maakt het voor de instellingen bijna onmogelijk om het beheersingsniveau van loopbaan en burgerschap van de deelnemers te meten.

De gevolgen van deze kwalificatie-eisen voor de examinering worden geregeld in een ander wijzigingsbesluit. Zolang echter niet bekend is wat deze gevolgen zijn is het voor de instellingen ondoenlijk om de deelnemers goed voor te bereiden op hun examen voor loopbaan en burgerschap.

Uitvoerbaarheid

Generieke eisen aan de beheersing van Engels en van loopbaan en burgerschap

Gezien de inspanningen die het MBO momenteel moet leveren om het onderwijs en de examinering op het gebied van Nederlands en Rekenen te herstructureren is het niet reëel om te verwachten dat de instellingen daarnaast nog een vergelijkbaar grote inspanning kunnen leveren voor het herstructureren van het onderwijs op het gebied van Engels en loopbaan en burgerschap. Zeker wanneer voor de uitvoering van deze inspanningen geen geldelijke middelen beschikbaar komen.

Met vriendelijke groet,

Arnoud Cremers
Beleidsmedewerker mbo
Lentiz onderwijsgroep